



W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY

na miesiąc 3.
 półroczna 15.
 roczna 30.
 w Warszawie 35.
 w Zagłębiu Dąbrowskim 40.

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa, Alja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skryjka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przejmując od goźdz. 3-iej do 7-iej wierszom.
Redakcja nie zwraca za artykuły nie oznaczone z góry ceną, honorarium redakcja. Wypłaca nie bieżnie.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przysyłają wszystkie księgarnie w Warszawie: Biuro Dąbrowski Łęga, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i E. Metz i S-ka Kred. Przed. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 146. w Moskwie L. i E. Metz i S-ka, Auero ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120. w Sosnowcu "W. Baturski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ

Za jeden wiersz lub jego miejsce na 1-szej stronie 30 k., na IV-iej 10 k. Reklamy i Nekrologie za wiersz 20 k. Nadania za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz.

Reprezentantem „Gonca Częstochowskiego” na terenie Zagłębia Dąbrowskiego jest p. **Wacław Badurki** w Warszawie ul. Żelazna 10.

Reprezentacją „Gonca Częstochowskiego” na Ziemie objętej księgi nr. 1. **Z. Hubickiej** Tanię ogłoszenia do „Gonca Częstochowskiego”

Prenumeratę na „Gonca Częstochowski” i ogłoszenia w Rakowie przejmują p. **J. Kosiński**.

Dziś: Teatr Nowości (Kinematograf) nadzwyczaj interesujący program.

ZMIANA PROGRAMU Lokal ogrzany. (Patrz ogłoszenie.)

Pismo miesięczne ilustrowane pod redakcją księdza **Józefa Adamczyka**

„Dzwonek Częstochowski”

w roku 1908 wychodzić będzie jak dotychczas lecz o znacznie urozmaiconej treści i zwiększonemi ilustracjami.

Premjum bezpłatne na rok 1908 stanowią: piękny obraz kolorowy przedstawiający Altarz z cudownym wizerunkiem Pana Jezusa w kapturze na Jasnej Górze.

Prenumerata wynosi obecnie Rb. 3. z przesyłką Rb. 4

Adres redakcji: Częstochowa, pod Jasną Górą, filja w Warszawie, Krucza. 40.

Redaktor i wydawca ksiądz Józef Adamczyk.

Wiadomości historyczne: 1389. Oblężenie Moskwy przez Ułanów. 1737. Zgona królowej Jakoby Sobieskiej. 1806. Napoleon I przybywa do Warszawy.

Lekarz-Dentysta

M. GREJNIEC

Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztalowe bez podniebienia, prostowanie krzywo rosnących zębów.

Alja II Nr. 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon Nr. 108.

Szkola akuszerji na Częstochowie.

Mówimy wiele o użyteczności różnych instytucji społecznych, które częstokroć dzięki reklamie stają się beniaminami publiczności, pozostające zaś w ukryciu nie są należycie doceniane. Taką właśnie instytucją jest szkoła akuszerji na przytułku położniczym.

Mało kto wie o tej szkole, a może i nie zdaje sobie sprawy z jej pożyteczności.

Na kraj cały do roku 1906 istniała tylko jedna szkoła akuszerji na rządowa w Warszawie. Czyż jedna szkoła mogła dostarczyć całemu krajowi odpowiedniej ilości akuserek? To też po wstąpieniu a nawet i miasteczkach funkcje tak zwanych babek spełniają kobiety samotki, nierozumiejące doniosłości higieny i czystości, zarażając tym sposobem szerokie warstwy naszego ludu, siejąc bud, z którego powstają wszelkie choroby.

W całym kraju nikt nie pomyślał o zar-

derzeniu temu brakowi. Dopiero w Częstochowie znaleźli się ludzie, którzy postanowili choć w części wynagrodzić tę krzywdę społeczną i w roku 1906 założyli szkołę akuszerji na Częstochowie, przy przytułku położniczym.

Onegdaj w szkole akuszerji odbywała się uroczystość rozdawania dyplomów z ukończenia szkoły akuszerji — nowymi akuserkami.

Przełożony przytułku i szkoły dr. Józef Pietrasiewicz zaznajomił nas z całym zakładem.

Dowiedzieliśmy się, że w przeciągu 8 lat, w przytułku odbyło pojęć 1070 kobiet z tych 30 proc. podległo operacji.

W roku bieżącym do dnia wczorajszego było położnic 155, a o poradę przychodnich kobiet biednych 115; przebywanie chorych i porada w przytułku nie nie kosztują.

W sali szkolnej zastaliśmy jedenaście kobiet. Sianę sali zdobia rysunki anatomiczne, jest tu laboratorium i mała apteczka.

Akt rozdania dyplomów rozpoczął dr. Pietrasiewicz mową do kończących szkołę uczeń. W słowach niezwykle podniosłych zaznaczyłszy cele i dążności przyszłych akuserek, dr. Pietrasiewicz zwrócił się do nich z prośbą, aby pamiętały o swem postannictwie. Następnie zabrał głos dr. Nowak, który żegnając swe uczennice, nawoływał je, aby wysoko nosiły sztandar nauki i były pionerkami światła na głuchej prowincji.

Dyplomy z ukończenia szkoły akuszerji — z tytułem akuszerki II rzędu otrzymały: pp. Bolesława Banaś z Częstochowy, Maria Brochocka z Łodzi (z odznaczeniem), Matylda Dogielska z Łodzi (z odznaczeniem), Bronisła-

Niniejszem powiadamy uprzejmie Szanownych naszych Odbiorców, że Browar K. Szwede, podczas dwóch dni świąt Bożego Narodzenia będzie zamknięty, zaś w dzień wigilijny wysyłka piwa na kolej, rozwórka, na miasto sprzedawana w browarze urzęd. będzie do godz. 22 w południe. Szanowni Odbiorcy zechcą łaskawie pamiętać, że w razie zamówienia, tak by dać nam możność wykonania tychże w czasie właściwym.

Z poważaniem
Zarząd Browaru K. Szwede.

1407 3-1

KALENDARZYK.

19 Grudnia.

Imiona chrześcijańskie: dzień Darjusza i Nemezjusza M. jutro Teofila i Zenona M. 4

Wschód słońca: godz. 8 m. 6, zachód godz. 3 m. 44.

Było dnia: 9 godzin 7 minut.

32] **A. K. Greene.**

Zbrodnia w Grammercy Park.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

(Dalszy ciąg).

— Sądziłam przez chwilę, że gdybym zobaczyła młodego człowieka w podobnych warunkach jak podczas fatalnej nocy, mogłabym go poznać, ale teraz nie wiem, co mam o tem myśleć. Nie śmiem polegać na mojej pamięci.

Sędzia, zdawało się, doznał zawodu, jak również otaczający mnie.

— Szkoła naprawdę — zauważył sędzia — że go pani wyraźniej nie widziała. Teraz powiedz nam pani, w jaki sposób te osoby dostały się do domu?

Odpowiedziałam, że mężczyzna miał klucz; mówiłam, jak długo przebywał w domu i jak wyglądał wychodząc. Wkońcu opowiedziałam o wezwaniu policjanta i potwierdziłam jego zeznanie co do okoliczności, w jakich trupa znaleziono.

Na tem zakończyło się moje badanie. Nie zadano mi żadnego pytania, któreby mi pozwoliło wyjaśnić podejrzenie, jakie miałam co do posługaczki i nie zajęto się również moimi odkryciami, dokonanemi wspólnie z p. Gryce. Byłam tam silnie dotknięta.

Postanowiono zawiesić posiedzenie, bo członkowie sądu mieli ochotę wypalić cygaro. Gdyby tak jak ja byli przejęci tem mor-

derstwem, nie byłoby ani na chwilę przerywali pracy aż do rozwikłania tej sprawy. Ponieważ jednak nastąpiła przerwa, skorzystałam z niej i posłam się posilić.

Następnym świadkiem ku mojemu zdziwieniu był p. Gryce. Jak tylko się pojawił, wszyscy wyciągnęli szyje, a wiele kobiet podniosło się dla zobaczenia sławnego agenta. Nie okazywałam z mej strony żadnego zaciekawienia, bo znałam go dobrze, ale muszę wyznać, że widząc go stojącego przed sędzią, miałam prawdziwą przyjemność; nareszcie, pomyślałam, usłyszymy coś nowego.

Na nieszczerze to badanie, jakkolwiek nader ciekawe, nie było dokładne. Sędzia, pomny na uczynioną obietnicę okazania nam szpilki, której kolekc wbiły znalezione w mózgu młodej kobiety, poprosił na zadaniu kilku pytań, dotyczących się znalezienia szpilki od kapelusza w kaloryferze pokoju Van Burnama. Świadek nie wspominał nic o mojej pomocy. Mężczyźni nie lubią, żeby się wtrącać do ich interesów.

Szpilka, znaleziona w kaloryferze i kolekc, wydobyty z głowy ofiary, podano członkom sądu; bawilo mnie, że każdy z nich próbował zastosować razem oba końce szpilki.

Przedstawiono im następnie kapelusze, znalezione pod denatką i pytano p. Gryce, czy nie znalazł innej szpilki na podłodze. Odpowiedział przecząco.

W umyśle wszystkich utwierdziło się przekonanie, że młoda kobieta pozabawiona została życia szpilką, wyjętą z jej własnego kapelusza.

„Zbrodnia zreżna i okrutna, czyn rozważnego umysłu”, takie było objaśnienie sędzięgo po oddaniu się agenta. Z mojej strony wygłoszenie takiej opinii uważałam za rzecz godną nagany, bo moim zdaniem sprzedawała sąd przeciw jedynej osobie, którą rzeczywiście można było posądzać.

Wkrótce znowu rozpoczęło śledztwo. Wezwano miss Fergusson. Mała była znana, a gdy się podniosła widok jej twarzy wzbudził ogólną ciekawość. Była to twarz najbrzydsza, jaką można sobie wystawić, a jednak nie pozabawiona inteligencji ani dobroci. Na jej widok dziękowałam Bogu, że okazał się dla mnie względniejszym. Nie jestem piękna, chociaż ogoł jest przeciwnego zdania, ale nie jestem również brzydką i w porównaniu... zresztą nie powiem nic więcej. W każdym razie, patrząc na nią, dziękowałam Opatrzności.

Oo do biednej miss Fergusson, wiedziała, że się na jej widok ludzie odwracali najczęściej.

— Nazwisko pani, stan i miejsce zamieszkania — zapytał sędzia.

— Nazywam się Zuzanna Fergusson, mieszkam w Haddam, w Connecticut — odpowiedziała głosem tak słodkim, że wszyscy zostali zdziwieni.

— Pani utrzymuje pensjonat?

— Tak panie, o ile dom mój pomieścić ich może.

— Kto u pani przybywał tego lata?

(D. c. n.)

Zakład Slusarski i Elektro-Mechaniczny 934

F. BŁACHOWICZ w CZĘSTOCHOWIE

Alja III Nr 58.

Wykonuje wszelkie roboty żelazne i mosiężne.

Specjalności: budowa wag dziesiętnych, stołowych i aptekarskich, jakoteż regulowanie takowych, roboty tokarsko-mechaniczne, zakładanie piorunochronów, telefonów dzwonek elektrycznych, reperacja dynamo-maszyn, lamp łukowych, maszyn do planis, fonografów, gramofonów, wyznaczących, aparatów projekcyjnych, kinematografów i t. p.

Za dokładne i staranne wykonanie roboty, zakład gwarantuje.

Wykonuje: pomniki, figury, portrety, ostatec, roboty przy budwach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzemieślnictwa wchodzące, od najwycześniejszych do najnowocześniejszych, ze wszystkich krajowych i zagranicznych, przy pomocy najlepszych kamionis i drzewa. Dekoracje domów od reki modelowane i wszelkie roboty szkatułarskie. Zakład podległemu się wykonawcą roboty w miejscowościach najodleglejszych. Informacje, rysunki i kosztorysy na każde żądanie. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamieniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Alja III dom własny.

wa Janicka z Dąbrowy, Józefa Endler z Wy-czerp, Marja Łobodzińska z Częstochowy, Wa-lentyna Mielczarek z Częstochowy, Franciszka Kanus z Częstochowy, Wichrowska Klotylda z Częstochowy, Rudnicka Jadwiga z Łodzi (z od-znaczeniem), Szerer Frymeta z Częstochowy.

Kurs nauk w szkole akuszerskiej jest ro-zny, dzieli się na dwa semestra półroczne. Żydówki po ukończeniu szkoły mają prawo zamieszkiwania w stolicach. Nauka za cały kurs kosztuje rb. 100.

Przy przytku jest instytut szczepienia ospy.

Przez czas od 20 kwietnia do 14 czer-wca w roku bieżącym zaszczepiono ospę 937 o-sobom, a w październiku 455.

Zamknięcie P. M. S.

Zamknięto Macierz Polską. Ponieśliśmy cios bardzo dotkliwy, w chwili, gdy oświata ludu jest najpilniejszą dla nas sprawą. Stratę tę odczuwają ludzie wszystkich przekonań, wszystkich partji w kraju.

Nie należy nam jednak upadać na duchu, ręk opuszczać.

W spokoju i rozwadze przyjąć należy ten nowy cios, w bezustannej pracy dla dobra kra-ju oczekiwać lepszego jutra...

Działalność i ruch Macierzy szkolnej przed-stawia się w krótkim streszczeniu jak nastę-puje:

Polska Macierz Szkolna w d. 1 lipca r. b. liczyła 116.341 członków, należących do 781 kół, rozsianskich po całym kraju. Ofiarnosc pu-bliczna na cele Kół i Zarządu Głównego łącz-nie dostępną w roku minionym sumy 810,673 rubli, nie licząc nieruchomości i placów pod budowę szkół, charowanych poszczególnym Kółom.

Szkół dozwoływanych przez władze i posia-dających zatwierdzonych nauczycieli było w d. 1 lipca r. b. 141, niezależnie od szkół, za-twierdzonych na imię osób trzecich, a utrzy-mywanych i popieranych przez Macierz.

W liczbie wyżej wymienionych 141 uczel-ni znajdowały się szkoły średnie, założone przez Kóło miejscowe w Putuskim i Łęczycy.

Nadto Kóło pockie subwencjonowało 8-klasowe gimnazjum pockie z liczbą 467 uc-zniów; Kóło siedleckie szkołę podlaską w Sied-lcach, liczącą 320 uczniów; Kóło wielunskie szkołę 4-klasową w Sieradzu.

Wiele kół zajęło się założeniem Domów ludowych w celu pomieszczenia oprócz biura kół, czytelni sal, zebrań, biblioteki, ewentual-nie sklepów spożywczych, sal, zajęć i t. p. Do-my takie powstały w wielu miejscowościach.

W ciągu roku ubiegłego założono 327 ochronek, 505 bibliotek i czytelni zorganizowa-no znaczną liczbę kursów dla analfabetów oraz cały szereg odczytów i pogadanek z różnych dziedzin wiedzy.

We wszystkich tych instytucjach Macie-rzy, które nadesłały zarządowi głównemu przed 1 lipca r. b. wykazy swej działalności za rok ubiegły, pobierały nanke 68.000 osób, korzysta-ło z ochronek 14.401 dzieci, a z czytelni i bi-bliotek 400,544 osoby.

Z Warszawy dochodzą następujące wieści o zamknięciu P. M. S.:

Oberpollenmajster M. Warszawy otrzymał o g. 2 w nocy polecenie dopilnowania zamknięcia wszystkich Kół i szkół Macierzy w mieście.

Władze administracyjne wysłały wczoraj w nocy komunikat o zamknięciu Kół i szkół Ma-cierzy do wszystkich gubernatorów w Króle-stwie Polskiem.

Ze źródeł policyjnych dochodzą wiadomo-sci iż Zarząd główny otrzyma propozycję, aby wybrano komitet, któryby się zajął likwidacją poszczególnych okręgów i kół, oraz stroną fi-nansową Macierzy na czas jej zawieszenia.

Wypadek rozwijania P. M. S. przewi-dziany jest w art. 37 zalegalizowanej ustawy „Tow. Polskiej Macierzy szkolnej“, który brzmi jak następuje: „§ 37. W razie gdyby Towa-

rzystwo Polskiej Macierzy Szkolnej z jakich-kolwiekbydz przyczyn zostało rozwiązane lub samo się rozwiązało, cały jego majątek rucho-my i nieruchomy przechodzi na cele krzewie-nia i popierania oświaty w duchu narodowym, stosownie do uchwały zgromadzenia ogólnego.

Z dnia powszedniego.

Walka z nierządem.

Miasto nasze nie grzeszy moralnością... jak każde miasto. To też—społeczeństwo po-winno czuwać nad tem, aby ranę nierządu leczyć, leczy łagodnie, lecz wytrwale.

Kwesja prostytutki leży wciąż odłogiem, niby coś robimy w kierunku jej wylepienia, ale robimy bardzo mało, a zło rozwija się z dniem każdym.

Jeżeli w takim mieście jak Warszawa u-jawnia się prostytucja jaskrawo, cóż powiedzieć o małym miasteczku gdzie prostytucja razi po-prostu w oczy, demoralizując młodzież.

Społeczeństwo nasze walczyć może z pro-stytucją przy pomocy „Tow. ochrony kobiet“ i „Tow. abolicjonistów“.

Oddział „Tow. abolicjonistów“ istnieje u nas w Częstochowie. Działalność tego towa-rzystwa zaznacza się, niestety, bardzo słabo w życiu naszego miasta. Należy zająć się odro-dzeniem tej instytucji jaknajspieszniej racjo-nalnie i dać mu podstawy materialne, a jedno-cześnie pomyśleć o utworzeniu „Tow. ochrony kobiet“.

Kronika miejska.

Wyjaśnienie senatu. Senat wyjaśnił, że mieszkańcy nieistal gmin, jeżeli mieszkali w danej gminie 3 lata, mogą być wybierani przez uchwały gminne do urzędów wioskowych i gmin ych, na równi ze starymi mieszkańcami gminy.

Częstochowskie T-wo Wzajemn. Kredytu do-żeszła do swoich członków zawiadomienia, że-by na zasadzie uchwały ogólnej zebrańia pełnomocników odbytego w d. 10 h. m. wptačili dopłacić równającą się całkowitym 10 proc. udziałom, na pokrycie strat, jakie T-wo w la-tach ubiegłych poniosło.

Opóźnianie pociągów. Wczoraj pociągi od strojy granicy, prawie wszystkie nadchodzący do Częstochowy ze znacznym opóźnieniem, a mianowicie: pociąg № 16, który powinien na-dejść o godz. 11 m. 11 rano, nadszedł dopiero o godz. 1 m. 40, pociąg № 10, przychodzący o godz. 3 m. 36 po poł. opóźnił się o 40 min., zaś pociąg № 18, przychodzący o godz. 6 m. 34 opóźnił się o 27 minut. Przyczyną powyż-szego były pociągi austriackie, które do grani-cy nadchodzący ze znacznym opóźnieniem.

Z Tow. Ogrodniczego. W nadchodzącą niedzielę o godz. 3-jej po poł. w lokalu Tow. O-grodniczego, odbędzie się miesięczne zebranie członków. Porządek dzienny: wniosek D-ra K. Zawady co do zmniejszenia od Nowego Roku opłaty składowej z 6 rub. na 3 rub. rocznie, zdecydowanie kwestji sprowadzenia nasion dla członków; zanotowanie tych członków, którzy chcą przyjąć udział w wystawie przem. roln.; odczyt D-ra K. Zawady o hodowli róży.

Balans z Anglii. Władze tutejsze otrzy-mały zawiadomienie, że z Anglii wyruszyła do Rosji balonem ekspedycja złożona z pp. Tannara, właściciela balonu, Goudrona aerna-uty i Turnera korespondenta Daily Graphic. Ekspedycja powyższa urządzoło wydawnictwo gazety Daily Graphic.

Koncert w fabryce. Urzednicy i robotni-cy fabr. La Częstochowa, w d. 5, 12 i 19 stycznia r. p. urządzają dla całego personelu fabrycznego t.j. urzedników, robotników i maj-strów koncert z przedstawieniem. Podczas kon-certu grać będzie orkiestra fabryczna, a ode-grane będą „Przy kole“ komedia Jordana i „Ło-bzowanie“ obrazek dramatyczny Anczyca.

Wybuch pieca. W sali celnej na stacji herbskiej, widocznie skutkiem nagromadzenia gazów eksplodował z kukiem piec, przezczem kaffe i cogta rozszarpały się po sali. Szczęściem na sali nie było publiczności, a znajdujący się podówczas urzednik komory p. Bondarowski został uderzony nieszkodliwie odłamkiem pieca w rękę.

Oryginalny zakład. Nocy wczorajszej o g. 2 przybyło do bufetu kl. II-dr. z W. W. dwóch

inteligentnych ludzi i założyli się o 15 rub. że jeden z nich że wszystkie przekąski jakie w danej chwili znajdują się na bufecie, w prze-ciagu 2-eh godzin: przekąsek tych było 57. A-mator zakładu i przekąsek zabrał się do dzieła, niestety gdy uderzyła 4 godz., na bufecie po-zostało jeszcze 6 pasztecików, dla których zbrak-o miejsca w żołądku. Zakład był przegrany z czego nie skorzystała druga strona i zapłaciła za przekąski. Najlepiej na zakładzie wyszedł bufet no i... apteka.

Dziecko w kufrze. O egdaj wieczorem powracali przez komorę herbską obywatelski; podczas rewizji w kufrze jednej z kobiet zna-leziono nieżywe dziecko, zawinięte w gałgany. Właścicielka kufra wyznała, że to jest jej dziecko, które urodziła nieżywe przed 2 dniami, niechcąc zaś pozostawić je na obcej ziemi wio-żła do domu. Kobieta przytrzymała, celem przeprowadzenia śledztwa.

Kradzież futra. Do stojącego woźnicy p. Foltanickiego z Poczesny przed restauracją p. Swiderskiego, podesożo kilku bandytów i za-groziwszy woźnicy rewolwerami zabrali z bry-czozi futro i kilka sprawunków, poczem zbiegli.

Od naszych Korespondentów.

Z Kłobucka.

Nowa szkoła. W tych dniach odbyło się we wsi Zagórze poświęcenie i otwarcie Szkoły kształcącej z nauką pszczelnictwa, ogrodnictwa i koszykarstwa imienia W-kiego ks. Michała wła-sciela majątku Oserowy. Szkoła ta pierwia-stkowo dla dzieci oficjalistów przeznaczona, po-wstała dzięki usilnym staraniom i zabiegom administratora majątku p. W. Szackiego, któ-ry wwrzozony prośbami włościan wsi Zagórze, przyjął i dzieci włościańskie o ile tylko budy-nek pomieszczyć zdołał. Dodać należy, że gmach szkoły, wczoraj rzadka w naszych warunkach, u-rządzony jest wzorowo i wszystkim wymogom współczesnym odpowiada Kierownictwo objął p. Kietniak.

Przypomnienie. Pogorzeli i ogół miesz-kańców miasta Krzepice—przypominają komi-тетowi żydowskiemu, obowiązek publicznego sprawozdania z jego działalności w ciągu lat dwóch od chwili pożaru. Dwa lata czekamy naprzódno!

Z Będzina.

Dlaczego? Droga idąca przez kolonję Ksa-wera, przedmieście Będzina, liczące około 10,000 mieszkańców, jest jednym ciągiem przepaści-tych wybojów, wypełnionych błotem, z kifer-go wozu latem z trudnością wybrnąć mogą, zimą zaś, gdy mróz błoto zetnie droga dla ko-ni staje się istną męczarnią. Towarzystwo O-pieki nad zwierzętami powinno wpłynąć na zarządy Huty Cynkowej, kopalni „Paryż“ i „Łagisza“, aby drogę zrujnowaną przez nie wskutek przewożenia ciężarów i węgla przez kilka lat z rzędu, naprawili, wykładając ją cho-ciażby tylko kamieniem tak zwanym „Peczki“, w który Huta Cynkowa obfituje.

Obowiązkiem też jest gminy dopilnować wybrukowania ulicy, zwłaszcza, że podatek dro-gowy rok rocznie do kasy wpływa, droga zaś coraz więcej się psuje i staje niemożliwą do przebycia.

Także komisja sanitarna powinna ogła-dnąć sobie owie waty błota i wszelkiej nieczys-tości i postarać się o ich usunięcie, i temsa-mem przyczynić się do oczyszczenia powietrza od smrodliwych zarasków.

Z Sosnowca.

Masowa rewizja i aresztowania. Nocy wczorajszej policja miejska w towarzystwie kozaków dragonów i żandarmerji w różnych stronach miasta dokonała masowych rewizji i aresztowań.

Od godziny 2 w nocy do 8 rano trwały rewizje na Pogoni. Poddano dokładnej rewizji domy przy ul. Florjańskiej, Kalusińskiej i W-ldnej. Aresztowano 3 robotników.

Na przedmieściu Złodziejów, na ul. Dale-kiej rewidowała policja przy pomocy dragonów od północy do późnego rana mieszkania robo-tnicze. Aresztowano robotnika Gogowackiego.

Na Wygwizdowie trwała rewizja do go-dziny ósmej rano. Robotników idących rano o szóstej do pracy poddawano rewizji wskutek tego wielu z nich przywiezto do fabryk i kopalń z dwugodzinnym opóźnieniem.

Dalej aresztowano Walenskigo kowala z wermu Miłowickiego którego po sprawdzeniu o godz. 11 rano uwolniono, w innych domach aresztowano 7 osób pomiędzy nimi kolejarza z Pogoni p. Ubyssa, dokonano rewizji w domu p. Hicewskiego przy ulicy Czystał № 5 w mieszkaniu p. Szaniawskiego i go aresztowano.

SKŁAD WIN WĘGERSKICH I AUSTRYJACKICH
KONIAKÓW KRAJOWYCH
i ZAGRANICZNYCH
Własnego wyrobu odstają sławną śliwowiec

M. SUESSER KRAKÓW
PLAC DOMINIKAŃSKI № 5
Dostawa win dla W-go Duchowienstwa w Królestwie

Cukier MI
Aleja 10
Polski
wielki wybór
roznych firm
mioty choinko-
maszynowe; w
wienca na strz-
laczego

!! Niez Now
zup-
ie przy-
danie i go-
2.75, za
Kozienim
Kamier
1272

Na azo
Konie gu-
gulantje i p-
dróżne pol-
galanterji
Aleja 31
1357

Nie tar
Zegar (nie
Tyklorb. 2

Wyci-
czy-
wien-
elegan-
meki
czar-
gielsk-
by us-
36 godzi-
Cena tyl-
2 szt. 4
dego zeg-
na lat 6.

Adres: G-
Warszawa
Za prz-
do jed-
40 kop.

Uple 4
do str-
Gońca
E-
w Cz-
Płotki.

inicy
Gońca
za okaz-
z dwu-
w Te No
(Kato-
otrzym-
40 step
w Pomo-
Płotki.
Prze-
1) Na-
zach d-
2) Z-
ko. 4
Ceny
2-gi

Exp-
celna

Stowarzyszenie PRACUJĄCYCH w zakresie sztuki kościelnej
„ZORZA” w Częstochowie pod Jasną Górą
 obok Redakcji „Dzwonka Częstochowskiego” na I-ym piętrze.

Sz. Szczawiński
 w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
 i towarów kolonialnych
 1878 r.

TELEFON № 9.

Na nadchodzące święta poleca:

Wina zagraniczne i krymskie na beczki garnce i butelki. Koniaki wytworne w smaku od cen najniższych. Likjery, Wódki i Araki zagraniczne i krajowe. Porter Angielski, Piwo Warszawskie, Rybskie, Drożdżowe, i miejscowe Szwedego. Miód staropolski. Delikatesy, Kawior Astrański, Ryby wędzone, Paszety, Hołary, Sardynki, Sery, Masło, Bułogi, Soje i t. p. Kompoty, Konserwy z owoców, Confitury i Soki. Owoce świeże i suche, Mak, Grzyby suszone i marynowane. Ogórki kiszane, Naczynia po kopie i na sztuki. Smetankę słodką sterylizowaną. Towary kolonialne, wyborowe. Herbatę, Kakao, Czekoladę, Cukiarki, Cykory, Wanilię i t. p. Pierniki Warszawskie z 3-oh renomowanej fabryki i Drożdże gwarantowanej dobroci. — Opakowanie najstaranniejsze. **Ceny przystępne.**

J. Malczewski 1855

Specjalny skład cygar poleca na ŚWIĘTA
Cygara Krajowe oraz importowane w wielkim wyborze.

Katowice, ul. Dyrekcyjna 4.



1421 8-1

CUKIERNIA

Władysława JACKOWSKIEGO

Firma egzystująca od roku 1890 nagrodzona na wystawach Wszechświatowych najwyższymi dyplomami uznania. Poleca na nadchodzące święta Bożego Narodzenia wyśmienite Struclę z masą migdałową, orzechową, pistacjową, z makiem. Torty, Babki parzone, Biszkoptowe, Kieksy Angielskie, Pierniki własnego wyrobu i Wróblewskiego z Warszawy. Jak również ogromny wybór owoców na choinkę z najlepszych marcepanów (nieszkodliwych do jedzenia).

Cukry i Czekoladki

Zawsze świeże, gdyż na miejscu są wyrabiane. Masy do przekładania struclę. Obstaunki zamiejscowe przyjmują się listownie, wysyłka punktualna za zaliczeniem pocztowym lub kolejowym.

A. DRESZER

Malarz i Dekorator
 w Częstochowie ulica Krakowska № 23.
 Podejmuje się malowania pokoi i salonów zвычайnie i stylowo oraz **KOŚCIOŁÓW** i dekoracji dla wszelkich teatrów i zabaw, wykonanie artystyczne i sumienne czem się poleca **A. D.**

Na Gwiazdkę

Świece i upiększenia na choinkę, fajerkwił pokojowe, perfumeryę krajową i zagraniczną, duży wybór zapraw do wódek, szafran, wanilię w najlepszym gatunku po cenach przystępnych poleca Skład Apteczny **Wacława Orzeł** w Częstochowie III Aleja № 43. 1831-1-1
 stwa przez miesiąc grudzień na perfumery i upiększeniach na choinkę.

!!! Jeszcze nigdy nie było !!!

Z powodu zastoi w handlu i wskutek dużego zapasu towarów proponujemy każdemu nabyć prawdziwy wymienny towar za niebywałą do tego czasu tania cenę:

2 zegarki Ancré z dodatkami tylko Rb. 4.95

2 gwarantuje za 9.35: 1) Zegar kieszonkowy męski czarny z prawdziwej angielskiej stali, nakręca się bez kluczyka raz na 46 godzin Ankler nie cylinder na 10 kamieniach z 2-ma ochraniającymi szklami; i ze specjalnym zatrzymaniem od pęknięcia sprężyny z dzwicznym chodem wyregulowanym do minuty. 2) Elegancki fantazyjny łańcuszek „Chattea”. 3) Srebrny brelok 84 próby, z różnymi interesującymi widokami, lub na żądanie kompas. 4) Zamaszowy woreczek, ochraniający zegarek od niszczenia się. 5) Gabinetowy stołowy zegar „Blykawita” z samowiszącym w nocy cyferblatem z wiecznym budzikiem, dzwoni głośno i długo z dzwicznym ankerowym chodem w eleganckiej brązowej oprawie. Do obydwóch zegarków dołącza się 2 drukowane gwarancje z regulacją chodu na 6 lat. Zamówienia wypełnia się bezwzględnie i wysyłamy za zaliczeniem poštowym bez datku. Adresować prosimy: Do centralnego eksportowego Domu Handlowego Genewskich zegarków Juliana Goldwaesera Warszawa, Próżna № 10. G. 1417-10-1

Na gwiazdkę.

Kupujcie tylko u **M. BINDERA**

w Sosnowcu, ul. Modrzejowska № 3.
PODARUNKI GWIAZDKOWE



Przy okazji zegarków i łańcuszków i montażami pierścionki, kolczyki, broszki, bransoletki, różnych fabryk zegarków także Omega, zegły, widelce i inne **wyroby platerowane** najlepszych fabryk. 6-8

Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Kierownik literacki Mieczysław Suranowski.

Za redaktora F. D. Wilkoszewski.

Drukarnia F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.

CUKIERNIA
J. Raschke

w Częstochowie, Aleja II-ga.

Poleca przy nadchodzących Świętach:

STRUCLĘ NOWOŚĆ, z kremami w 6 gatunkach: Orzechowe, Czekoladowe, Pistacjowe, Migdałowe, Pralinowe, Tutifruti. Krem tydzień utrzymuje swą siłę i smak wspaniały. Próbnę zacząć robić od Niedzieli 15-go grudnia. Dla domów sprzedaje masy i kremy na zamówienie jednodniowe.



Gramofony
i maszyny mówiące
 rozmaitego systemu.

Płyty dwustronne polskie i rosyjskie dostarcza po cenach b. przystępnych na warunkach jak najdogodniejszych

Herman Deutsch

KATOWICE,
 ul. Pocztowa 10. naprzeciw poczty.

Największy skład płyt i gramofonów.

Magazyn Ubiorów Męskich
R. TRAWIŃSKIEGO

w Częstochowie Aleja II № 23. Egzystuje od 1892 r.

Posiada na składzie Futra, Czapki karakulowe, wszelkie materiały krajowe i zagraniczne. Krój Angielski. Ceny przystępne.

Stanisław Beszczyński

Katowice, ul. Grundmańska 7.

Jubiler — Zegarmistrz



Źródło najtańszego zakupu zegarków i wyrobów złotych.

1208 **Specjalność: Zegarki Omega.** 12-7

Piekarnia „VICTORIA”

po 1 teatrum

Marcelego Chmielewskiego

poleca na nadchodzące święta

Struclę w różnych gatunkach, również zawsze ciasto na funty. Mąka i drożdże w wyborowym gatunku na funty i pudy. Przyjmujemy obstaunki.

Ceny przystępne. Stale różne pieczywa.
 Paniom utrzymującym uczni na stacji **rabat.**

Filja: dom p. Wienera ulica Dojazd № 13, Aleja II-ga № 38
 dom p. Góranga, Aleja III-cia № 52, dom p. Gembarzewskiego.

Skład WIN i Towarów Kolonialnych
J. T. PIETROWCA Aleja II № 30.

Poleca Sz. Publiczności m. Częstochowy i okolic w wielkim wyborze wszystkie przedświąteczne towary po cenach bardzo umiarkowanych. A także zagraniczne i miejscowe koniaki wódki, wina węgierskie i ruskie i ustępstwem rabatu. 1243-5-3